ЎзССР Давлат китоб палатаси

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 166 (8. 364) ◆ 1993 йил 17 сентябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● «Ўзбексайёҳ» миллий компаниясида мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Германиянинг иқтисодиёт делегацияси шарафига қабул маросими бўлиб ўтди. Унда Бош вазир ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ўткир Султонов, Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков, Германия иқтисодиёт делегациясининг раҳбари жаноб Эрнст Битте ва Германиянинг Ўзбекистондаги элчиси жаноб Карл Хайнц Куна ҳозир бўлдилар. Меҳмонлар кеча Самарқандда бўлдилар.

● Самарқанд вилояти фаолларининг йиғилишида Ўзбекистон Олий Кенгаши ўн учинчи сессияси қарорлари асосида иқтисодий сиёсатнинг устувор йўналишлари масаласи муҳокама этилди.

● Сурхондарё вилоятининг Шеробод туманида машинада пахта теримига киришилди.

● Тошкентда Ҳамдўстлик ҳамда жаҳон ҳамжамияти мамлакатлари энергетиклари касаба уюшмаларининг меҳнаткашларни ижтимоий- иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоялаш муаммоларига бағишланган халқаро семинари ниҳоясига етди.

● 2-Тошкент тиббиёт институтида Ўзбекистон, шунингдек Ҳамдўстлик мамлакатлари тиббиёт ходимларининг илмий-амалий анжумани иш бошлади.

● Кеча Тошкентда Ўзбекистон нефть ва газ конларини ишга туширишга сармоя қўйиш ҳуқуқини олиш учун халқаро танлов бўлиб ўтди. Унда АҚШ, Япония, Аргентина, Англия ва бошқа хорижий давлатлар компания ва фирмаларининг вакиллари иштирок этдилар.

● 1200 километрли Нукус — Тошкент янги автобус йўналиши очилди.

● Бугун Янгийўл шаҳрида «Ўзбекистонда ногиронликнинг олдини олиш, ногиронлар ва ёлғиз қарияларни ижтимоий ҳимоялаш» республика илмий-амалий анжумани иш бошлади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Собиқ Бош вазир Егор Гайдар Россия Вазирлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари этиб тайинланадиган бўлди.

● Бугун Алматида Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев ва бу ерга расмий ташриф билан келган Франция Президенти Франсуа Миттеран ўртасида расмий музокаралар бўлиб ўтади. Ҳар икки давлат ўртасида иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик қилиш юзасидан қатор ҳужжатлар имзоланиши кутилмоқда.

● Қозоғистон ҳукумати бошқа давлатлар фуқаролари томонидан республикага олиб келинадиган 1961—1992 йиллар нусхасидаги пулларни чеклаш тўғрисида қарор қабул қилди. Унга кўра 1994 йилнинг 1 январига қадар Қозоғистонга Арманистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистондан олиб келинган эски намунадаги пулларнинг 500 минг рублдан ортиғи жамғарма банки муассасаларига ўтказилади.

● Ҳамдўстлик касаба уюшмалари конфедерацияси ИЛ—76 транспорт самолётида Душанбега Тожикистон халқларига инсонпарварлик ёрдами тариқасида дори-дармонлар жўнатди.

ХОРИЖДА

● Грузин — абхаз можароси яна ғоят кескинлашиб кетди. 16 сентябрь куни соат 5 дан 40 дақиқа ўтганда абхаз қуролли кучлари шарқий фронтда ҳужумга ўтиб, Сухумига кирдилар. Грузия раҳбари Абхазиядаги вазиятни ҳал қилишга шошилинч аралашиш илтимоси билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби, Россия ва АҚШ президентларига мурожаат этди. Унинг ўзи шошилинч равишда Сухумига етиб келди.

● Бугун Варшавада Польшани тарк этаётган Россия қўшинлари сўнгги қисмини тантанали кузатиш маросими бўлиб ўтади.

● Бугун Норвегия пойтахти Ослода Боку—Пермь йўналиши бўйлаб учаётган Россиянинг ТУ—134 самолётини гаровга олган уч террорчи устидан суд жараёни бошланади. Маълумки, улар бу самолётни Киевдаги аэропортга мажбуран қўндириб, қўшимча ёнилғи олгандан сўнг учувчиларни Ослога учишга мажбур қилган эдилар. Норвегияда сиёсий бошпана сўраган бу уч террорчининг иккитаси Озарбайжонда истиқомат қилаётган эронликлар экан. Самолётда бўлган 43 йўловчининг ҳаммаси соғ-саломат озод қилинди.

● Камбоджа таъсис йиғилиши мамлакатни бошқарувнинг республика шаклидан қироликка ўтишини қонуний мустаҳкамлаб қўйди. Янги Конституцияга биноан мамлакат қироли махсус ташкил этиладиган қироллик кенгаши томонидан сайланади.

● Шахмат бўйича жаҳон биринчиликларида сўнгги учрашувларда Гарри Каспаров бир ўйинда рақибини мағлубиятга учратиб, иккинчисида дуранг натижага эришгандан сўнг, Анатолий Карпов Ян Тимманни таслим бўлишга мажбур қилгандан сўнг ҳисоблар қуйидагича бўлди: Г. Каспаров — Н. Шорт — 4:1. А. Карпов — Ян Тимман — 3,5:2,5.

БАҲОУДДИН НАҚШБАНД ҲОКИНИ ТАВОФ АЙЛАБ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 16 сентябрь куни Баҳоуддин Нақшбанд таваллудининг 675 йиллиги тантаналари муносабати билан Бухорода бўлди.

Президент Ислом Каримов, республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари Баҳоуддин Нақшбанд қабрини зиёрат қилдилар.

«Мовароуннаҳр» мусулмонлари диний бошқармаси ҳайъатининг раиси, муфтий Мухторжон Абдуллоҳ ал-Бухорий ва Бухоро вилояти ҳокими Д. Едгоров меҳмонларга зиёратгоҳ қисқа муддатда ободонлаштирилганини, унда нафақат бухоролик, балки хоразмлик, наманганлик, самарқандлик усталар ҳам жон куйдириб меҳнат қилганини гапириб берди.

Президент ва унинг ҳамроҳлари Бухоро тумани Усмон Юсупов номидаги жамоа хўжалигида чорвадор фермер Мустафо Файзуллаев иш тажрибаси билан танишдилар. Жондор туманидаги Ҳамза номли жамоа хўжалигида бунёд этилган сутни қайта ишлаш корхонасини бориб кўрдилар. Шу тумандаги Тошқул Ҳотамов номидаги жамоа хўжалигининг уста пахтакор Акрам Ботиров етакчилик қилаётган бригада даласида бўлдилар. Шундан кейин Дамхўжа—Навоий—Бухоро сув қувурини кўздан кечирдилар.

(ЎзА).

Раъно Қорабоева мана 25 йилдирки, Тошкент чинни заводида самарали меҳнат қилиб келади. Унинг қўлидан шу йиллар мобайнида қанчадан-қанча чинни буюмлар ўтмади дейсиз.
СУРАТДА: Раъно Қорабоева.
Андрей Пишненко сурати.

ЧИННИДАГИ ЖИЛОЛАР

ЧИННИ заводида яхши бир анъана бор. У ҳам бўлса ижодий кўриклар ўтказиш. Мана шу кўриклар туфайли кўплаб чиннисозларнинг номлари элга танилмоқда. Яқиндагина ўтказилган шундай танловга тавсия этилган тўрт хил чинни термаси ишлаб чиқаришга лойиқ деб топилди. Уларнинг номлари ҳам гўзал, яъни «Баҳор», «Висол гули», «Нозанин» ва «Гавҳар» деб аталади. Термаларнинг ҳар бири ўзига хос нафисликка эга. Гулларининг чизмалари бир-биридан фарқ қилади. Чиннилар бежирим ва сифатлилиги билан ажралиб туради.

— Заводимизнинг гул чизиш цехи ишчи-хизматчиларига бундай термалар тайёрлаш ҳақида тез-тез топшириқлар бериб турилади, — дейди цех бошлиғи Минавар Қодирова. — Ҳар гал термалар намунаси тайёр бўлганда ундаги нозик жилолар ва нафисликни кўриб барчанинг дили яйрайди. Ана шунда унинг ижодкорларига, яратувчиларига тасаннолар айтгимиз келади. Мўйқалам усталари Анвар Нўъмонов ва Ҳожиакбар Қудратиллаевлар томонидан тавсия этилган «Баҳор» ва «Висол гули» термалари авваллари тайёрланган термалардан бирмунча фарқ қилади. Яъни пиёла ва лаганлари ихчам. «Нозанин» ва «Гавҳар» термалари эса ўз номига мос тарзда яратилган. Уларнинг нозик чизиқлари ва тилла ҳал юргизилган гуллари кўп.

Ишчиларимиз барча ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар янада сифатли бўлишига ҳаракат қилишмоқда. Бу ўринда нусха кўчирувчи Машҳура Иброҳимова, Олим Содиқов, гул безовчилардан Дилором Ҳасанова, Марғуба Маннопова, тилла ҳал юритувчи Ҳасан Саидовларнинг меҳнатини алоҳида таъкидлаш керак.

Гулнора МАЛИКОВА.

«Файз» маҳсулотлари

«ФАЙЗ» мебель ва ёғочсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасида бозор иқтисодиётининг тақчил дамларига қарамай тинимсиз изланишлар олиб борилмоқда. Эндиликда тайёр маҳсулотлар хорижга ҳам йўл олаётир.

Венгриялик ишбилармонларнинг бир гуруҳи бу корхона маҳсулотига юқори баҳо беришганди. Шунга кўра улар билан ҳамкорликда иш бошлашга жуда қисқа дамлар қолди. Ўшанда корхонада ишлаб чиқариладиган мебелларнинг турлари яна бир нечтага кўпаяди. Яъни юмшоқ мебель, кресло, йиғма каравот-кресло ва бошқа шунга ўхшаш маҳсулотлар тайёрланади. Юмшоқ мебеллар учун ишлатиладиган матолар айнан шу ернинг ўзида тўқилади ва тикилади. Бунинг учун қўшимча цех ҳам иш бошлаш арафасида.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Уйда ва сафарда

«ТОШҚИШЛОҚМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмасида асосий маҳсулотлар билан бир қаторда халқ истеъмоли буюмлари ҳам кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Масалан бирлашма 2-цехи жамоасининг асосий амалга ошириладиган иши машина узелларини яратиб беришдан иборат. Август ойидан бошлаб бу цехда янги икки турдаги халқ истеъмоли буюми ишлаб чиқарилиши йўлга қўйилди. Бу маҳсулотлар уй шароитида ва узоқ сафарга отланганда ҳайдовчиларимизга жуда қўл келади. Ҳозирги кунда бу жамоанинг ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли буюмлари тури 10 хилдан ошиб кетди.

Бахтиёр БЎКАЕВ.

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси—муҳокамада

ЮКСАК ТАЛАБЛАРГА ЖАВОБ БЕРАДИ

РЕСПУБЛИКА Олий Кенгашининг ўн иккинчи чақириқ ўн учинчи сессиясида Олий Мажлисга сайловлар тўғрисидаги Қонун лойиҳаси дастлабки ўқишда қабул қилинди ва умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Аввало шуни таъкидлаш керакки, Олий Мажлис бутунлай янгича, янги Конституцияга асосан ташкил топиши керак. Бу катта масъулиятни талаб этади. Чунки унга депутатларни сайлаш йўл-йўриқлари ҳақидаги Қонун ҳали қабул қилинмаган.

Лойиҳани синчиклаб ўрганиб у Конституциявий кучга эга бўлган қонунлар қаторига киришига ишонч ҳосил қиласиз. Сабаби энг олий ҳокимият органига сайланаётган депутатларни сайлаш йўллари, тартиблари, қоидалари, унинг фаолиятидаги ваколатлари ҳақидаги қоидалар мустақил республика тарихида биринчи бор эълон қилиняпти. У Конституциямизда мустаҳкамланган қоидаларга мос тушиши диққатга сазовор.

Лойиҳанинг биринчи бобида умумий қоидалар баён этилган. Унда сайловларни ўтказишда сайлов ҳуқуқининг тенглиги, депутатлар яширин овоз бериш йўли билан сайланиши кўзда тутилган. Сайлов бир мандатли округлар бўйича кўп партиялилик асосида беш йил муддатга сайланадиган 150 нафар депутатдан иборатдир. Ҳозирги вақтгача Олий Совет депутатларининг сони 500 нафар эди. Лойиҳадаги миқдор шуни кўрсатадики, эндиликда Олий Мажлис профессионал малакага эга бўлган, ишлайдиган депутатлардан иборат бўлишини ҳисобга олиб, уларнинг сони 150 тага туширилган.

Янги қонунга биноан 18 ёшга тўлган республика фуқаролари сайлаш ҳуқуқига эга. 25 ёшга тўлган фуқаролар Олий Мажлисга сайланиш ҳуқуқига эга эканлиги қайд этилган.

Лойиҳадаги янгиликлардан яна бири, Олий Мажлисга сайловлар ўтказиш учун 150 та ҳудудий сайлов округи ташкил этилади ва ҳар бир округдан биттадан депутат сайланади. Туман, шаҳар сайлов участкаларига бўлинади. Улар кўпи билан 3 минг нафар сайловчидан иборат этиб тузилади.

Олий Мажлисга сайловларга тайёргарлик кўриш, уни ўтказиш билан боғлиқ бўлган харажатлар Ўзбекистон Республикаси давлат маблағи ҳисобидан ажратилади.

Ўйлаймизки, Қонун лойиҳаси кенг меҳнаткашлар оммаси томонидан қўллаб-қувватланади ва маъқулланади. Муҳокама давомида муҳим таклиф ва мулоҳазалар билдирилади. У ҳар томонлама мукаммал ва пухта ишлаб чиқилган, Мустақил Республиканинг юксак талабларига мос Қонун бўлишига ишончимиз комил.

Мирпной ФАЙЗИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бўлим мудири, ҳуқуқшунослик фанлари доктори, профессор.

«Таълим тўғрисида»ги Қонун— амалда

ИСЛОҲОТНИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ

МАЪЛУМКИ, республикамиз мустақилликка эришгандан сўнг ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларида туб ўзгаришлар содир бўлаётир. Бундай ўзгаришлар мамлакатимиз халқлари истиқболини белгилашда тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. Ана шундай янгиликлар силсиласида таълим тизими алоҳида ўрин тутади. Шу жиҳатдан олганда «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши айни муддао бўлиб, уни босқичма-босқич амалга ошириш халқ таълими ходимлари олдида турган масъулиятли вазифалардан биридир. Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўта ўқимишли, руҳан бардам ва жисмоний бақувват кишиларгина истиқлол ва тараққиёт йўлини босиб ўта олади», деган сўзлари таълимнинг ҳаётдаги ўрни нақадар муҳим эканлигини яна бир бор тасдиқлайди.

Бинобарин, «Таълим тўғрисида»ги Қонунни амалга оширишш борасида мамлакатимиз пойтахти педагоглар жамоасининг олиб бораётган ишлари шунчалик серқирраки уни республика халқ зиёлилари газетаси — «Маърифат»нинг куни кеча ўз муштарийлари қўлига теккан махсус сонидаги бири-биридан ранг-баранг мақолалар, мусоҳабаларни ўқиб билиб олишингиз мумкин. «Маърифат»даги ҳамкасб дўстларимиз Тошкент шаҳар халқ таълими тизимидаги янгиликларни муштарийлар дилига етиб борадиган даражада жонли қилиб тайёрлаганлар. Жумладан, Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбековнинг «Йўли ёрқин ёш авлод» сарлавҳаси остидаги мақоласида пойтахт шаҳарлар ҳамма давлатларда азал-азалдан юксак маданият ва таълим ўчоғи, давлат ва жамият тараққиётининг ўзига хос кўзгуси бўлиб келганлиги таъкидланиб, бу борада Тошкент шаҳар ҳокимлигининг «Таълим тўғрисида»ги Қонунни амалга ошириш, Президентимизнинг педагогларни ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилган Фармонларини турмушга татбиқ этиш борасида олиб бораётган изчил ишлари ҳақида аниқ мисоллар орқали ҳикоя қилинади.

«Маърифат» газетасининг ички қўш саҳифаси «Тошкент: ислоҳотнинг дадил одимлари» деган сарлавҳа остидаги ранг-баранг мақолалар билан чоп этилган. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Йўлдошев ўзининг «Истиқлол куртаклари» сарлавҳали мақоласида «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг кучга кириши таълимнинг муқобил тизимини яратишга, ёшлар тарбияси ва маънавиятига ижобий таъсир кўрсатишга шарт-шароит яратганлигини Тошкент шаҳри таълим тизими миқёсида яққол кўриш мумкинлигини таъкидлаб, ҳозирги кунда шаҳар халқ таълими тизимида турли типдаги ўқув муассасалари фаолият кўрсатаётганлигини аниқ далиллар ва мисоллар асосида ҳикоя қилиб берган.

Халқимизда «Тил билган — дил билади», деган гап бор. Бинобарин, тилни ўрганиш қанчалик эртароқ бошланса унинг меваси ҳам шунчалик эрта етилади. Айниқса, хорижий тилларни ўрганишда бу оддий ҳақиқатни унутмаслик керак. Шу жиҳатдан олганда, Мирзо Улуғбек туманидаги 419-боғчада жаҳон тилларидан инглиз тили ўргатила бошлаганига бир неча йил бўлибди. Қўш саҳифадаги ахборотда боғча мудираси Елена Мирқосимова «Боғчамизда инглиз тилини ўрганаётган беш яшар боланинг билим савияси ўрта мактаб бошланғич синф ўқувчисиникидан кам эмас. Буни биз мактабга кузатган собиқ тарбияланувчиларимиз исботлади», деб таъкидлайди. Газета ана шу мавзуни давом эттириб «Мен ўзбек тилини яхши кўриб қолдим» деган сарлавҳа остида рус мактабларида ўзбек тилини ўрганаётган ўқувчиларнинг дил сўзларини келтирган.

«Маърифат»нинг ушбу қўш саҳифасидан ўрин олган мақолалар орасида Тошкентдаги 241-мактабнинг олий тоифали бошланғич синф ўқитувчиси Ҳабиба Алимованинг «Алифбе»сиз ўқитиш мумкинми?» мақоласи, Собир Раҳимов туманидаги 45-миллий лицей директори Т. Пўлатовнинг «Илм олиб, касб ўрганиб» мақоласи, З. Усмонованинг «Уларни Америкада билишади», Ғ. Манноповнинг «Ҳунарга ёр саодат» мақолаларида таълим тизимида янгича иш услуби кенг жорий этилаётган ўқув масканлари фаолияти ҳақида мароқ билан ҳикоя қилинади. Қўш саҳифадаги суратли лавҳалар, далил ва рақамлар Тошкент шаҳрида «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг босқичма-босқич амалга оширилиш жараёнларидан муштарийларни яқиндан хабардор қилади.

Умуман олганда, халқ зиёлилари газетаси — «Маърифат» газетасининг кейинги пайтларда чиқаётган сонлари ўз муштарийларига жуда манзур бўлмоқда. Газетада фидойилик билан меҳнат қилаётган ҳамкасбларимиз, педагогика илмининг нозик томонларини худди уста заргар каби ҳис этадиган қаламкаш дўстларимиз ўзларининг бутун касб маҳоратларини таълим-тарбия борасида республикамизда амалга оширилаётган кенг кўламдаги ишларни ҳар томонлама ёритишга қаратмоқдалар. Уларнинг мустақил давлатимиз пойтахти Тошкент шаҳри халқ таълими тизимидаги янгиликларга бағишланган «Маърифат» газетасининг ушбу сонидаги мақолалар ҳамкасбларимизнинг эзгу ишларни амалга ошириш борасидаги яна бир диққатга сазовар саъй-ҳаракатлари ва қадамларидир.

Саижар ЕДГОРОВ.

Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасида

ЯНГИ НОМЛАР

ТОШКЕНТ шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков айрим жамоат ташкилотлари, меҳнат жамоалари ва маҳаллалар аҳлининг расмий илтимосларига биноан ҳамда Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси ҳузуридаги Атамалар комиссиясининг таклифларини кўриб чиқиб, Тошкент шаҳридаги айрим майдон, хиёбон, метро бекати, мактаб, маданият масканлари ҳамда кўчаларнинг номларини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ушбу қарорга мувофиқ янги ташкил этилган майдонга Мирзо Улуғбек номи берилди. Янги барпо этилган марказий маданият саройига «Туркистон» номи берилди. Коммунарлар хиёбони Фидойилар хиёбони, Марказий хиёбон метро бекати Амир Темур хиёбони метро бекати, Жуковский кўчаси Академик Содиқ Азимов кўчаси, Педагогическая кўчаси Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, Ворошилов кўчаси Кубейттепа кўчаси, Г—100 кўчаси Хонобод кўчаси, Г—35 кўчаси Жалойир кўчаси, Сергели кўчаси Қорайўл кўчаси, Стрела берк кўчаси Саид Камол берк кўчаси, 5 декабрь кўчаси Баҳри Ғуломова кўчаси, Першин номли кутубхона Бобур номидаги кутубхона, деб ўзгартирилди.

Номсиз 64-мактабга Академик Содиқ Азимов, 281-мактабга Саъдулла Иноғомов, 17-болалар мусиқа ва санъат мактабига Мукаррама Турғунбоева номлари берилди.

Республикамизда илм-фан тараққиётига катта ҳисса қўшган таниқли олим, академик Обид Содиқов таваллудининг 80 йиллиги муносабати билан Тошкент Давлат университетининг кимё факультети табиий бирикмалар кимёси кафедрасида университет ҳисобидан Обид Содиқов хотирасини абадийлаштириш мақсадида ёдгорлик тахта (лавҳа)сини ўрнатишга рухсат берилди.

Туман ҳокимликлари, тегишли бош бошқармалар, бошқарма ва бўлимларга мазкур қарорда кўзда тутилган ўзгартишларни бир ой ичида амалга ошириш вазифаси юклатилди. Уларга аҳолини қайта рўйхатдан ўтказиш, янги кўрсаткичлар ҳамда номи ўзгартирилган кўчалар бошида унга номи қўйилган кишилар, тарихий жой номлари ҳақида қисқача маълумот берувчи ёзув тахталарини, шу кўчанинг тасвирини ифодоловчи чизмалар тахтасини ўрнатиш, янги номлар ҳақида ички ишлар, тиббиёт, алоқа, ижтимоий таъминот идораларини хабардор қилиш топширилди.

● [Ушбу қарорга Атамалар комиссиясининг изоҳи газетанинг 2-саҳифасида эълон қилинмоқда].

Спорт

«ОСИЁ КУБОГИ» АРАФАСИДА

МИРЗО Улуғбек тумани ҳокимлиги ва туман Ёшлар Иттифоқи комитети ташаббуси билан шу йилнинг 22—28 сентябрь кунлари республикамизнинг энг сўлим масканларидан бири — Чотқолда сув спорти бўйича «Осиё Кубоги» халқаро турнири бўлиб ўтади. Санкт-Петербург, Могилёв, Кемерово, Москва шаҳарлари, Марказий Осиё давлатларидан ташриф буюражак йигирмадан ортиқ жамоа сув спорти дастурига киритилган олти тур бўйича ғолиблик учун кураш олиб борадилар.

Турнирга юқорида номи тилга олинган ташаббускор ташкилотлар ва туман Ёшлар Иттифоқи қошида ташкил этилган «Гулшан» фирмаси ҳомийлик қилмоқда.

Шайдо ХУДОЕРОВА.

* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар
* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар
* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар
* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар
* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

* Олимлар тажрибахоналарида

Чигитни ивитадиган «Бисол»

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Фанлар академияси «Биолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўсимликлар биологик тажриба институтидаги ғўза иммунитети тажрибахонаси ташкил топганига салкам ўттиз йил бўлди. У дастлаб ўсимликлар оламидаги жараёнларнинг асосий негизини ўрганиш билан шуғулланарди.

1983 йилдан бошлаб эса тажрибахона халқ хўжалигига амалда синалган, илмий жиҳатдан асосланган кўрсатмаларни бера бошлади. Олимлар республикамизнинг асосий қишлоқ хўжалиги экини бўлган пахта ҳосилдорлигини ошириш, унинг турли хил касалликларга чидамли навини яратиш мақсадида илмий изланишлар олиб боришди. Шу йили тажрибахона мудири, профессор М. Авазхўжаев раҳбарлигида ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларининг турли касалликларга бўлган муносабатини назарий томонларини чуқур ўрганиш натижасида ўсимликларни касалликлардан ҳимоя қилишнинг янги усули ишлаб чиқилди.

Бошқирдистон кимё институти билан ҳамкорликда яратилган янги препаратга «Бисол—2» деб ном берилди. Бу препарат экологик жиҳатдан тоза бўлиб, ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигида қўлланилаётган кимёвий воситалардан кескин фарқ қилади. У ўсимликларнинг турли касалликларга чидамлилигини ошириш билан бирга, уларни ўсиш ва ривожланиш суръатини тезлаштиради. Ҳосилдорликни эса 3-4 фоизга оширади. Уни қўллаш усули шундан иборатки, ўсимликнинг табиий ривожланиши таъсирида, касалликка қарши ички имкониятлари сафарбар қилиниб, барча ҳимоя жараёнлари ишга солинади.

Р е с п у б ликамизнинг Тошкент, Наманган, Фарғона, Хоразм, Бухоро каби вилоятларида 20 минг гектарга яқин майдонда ўтказилган синовлар шуни кўрсатдики, агар чигит «Бисол—2» эритмасида ивитилса, ғўза ниҳоллари 2-3 кунда бир текисда тўла ва соғлом униб чиқади ҳамда илдиз чириши, гоммоз каби касалликлар кескин камаяди. Бундай синовлар фақатгина бизда эмас, шунингдек қардош республикалар далаларида ҳам олиб борилди ва ўзининг ижобий натижасини берди. Масалан, 1989 йилда ғўзанинг илдиз чириш касаллиги 73 фоизни ташкил қилган бўлса, «Бисол—2» препарати қўлланилгандан кейин касаллик умуман учрамаган, вилт касаллиги эса 35 фоизга камайган. Ўтказилган синовлардан шу нарса маълум бўлдики, агар чигит «Бисол—2» эритмаси билан ивитиб экилиб, қўшимча равишда ғўзанинг ривожланиш даврида пуркаш орқали ишлов берилса, кўсакларнинг сони ошади ва пишиши тезлашади.

«Бисол—2» препаратини иммунастимулторлик хусусияти беда, буғдой, маккажўхори каби оралиқ экинларида, помидор, бодринг сингари полиз экинларида ҳамда олма, тут, узум каби мевали дарахтларда ҳам қўлланганда, ижобий самаралар берди.

«Бисол—2» препаратининг ишлаб чиқариш технологияси содда бўлиб, кўп маблағ талаб қилмайди. Аммо бу моддани қўллаш натижасида олинган иқтисодий фойда анча юқори.

Ғўза иммунитети тажрибахонаси ходимлари томонидан ишлаб чиқилган бу янги препарат давлат кимё комиссияси томонидан қишлоқ хўжалигида қўллашга рухсат этилди. Агар у ўзимизда ишлаб чиқилса жуда катта фойда келтиради.

Олимлар ҳозирги пайтда ҳам илмий-тадқиқотларни давом эттириб юқоридаги препаратдан ҳам арзонроқ, сифатлироқ, шунингдек экологик муҳитга мос янги моддалар устида иш олиб боришмоқда. Тажрибахонада иш икки йўналишда ташкил қилинган бўлиб, ғўзада қўлланиладиган заҳарсиз, юқори самарага эга бўлган моддаларни ишлаб чиқиш ва уни амалий тажриба орқали синашдан иборат. Бу борада тажрибахона худди шу соҳада иш олиб борадиган қатор хорижий давлатларнинг илмий-тадқиқот институтлари билан алоқа қилади. Хусусан, АҚШ, Исроил, Англия, Ҳиндистон, Хитой, Япония каби давлатлар билан олиб борилаётган илмий ҳамкорлик ижобий самара бермоқда.

Кези келганда шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, тажрибахонада амалга оширилган ишлар ҳозирги замон фани эришган энг юқори ютуқлар даражасига жавоб беради.

Айни пайтда тажрибахона ходимлари бир қатор муаммолар бўлишига қарамасдан ўз фаолиятини имконият борича олиб бормоқдалар. Уларнинг асосий мақсади ғўза парвариши учун янги моддалар яратиш билан деҳқонларнинг юқори ҳосил олишига яна замин ҳозирлашдир.

Назира СОДИҚОВА.

«Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб келаётган Ойимхон Қурбонова бу ерда ўн йилдан бери самарали ишлаб ҳамкасбларининг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: пешқадам ишчи Ойимхон Қурбонова.

Виктор Багаев сурати.

* Яхшилар ёди

Ҳеч кимга ўхшамас эди

ҚЎЛИМДА таниқли ёзувчи, хассос журналист Саъдулла Кароматовнинг «Олтин қум» романи. Китобнинг ички саҳифасига қора қалам билан чиройли қилиб ёзилган дастхатни ҳаяжонланиб ўқийман:

«Ҳурматли Усмонжон! Бирга ишлаган дамларимиздан хотира бўлур, деган ниятда тақдим этаман. Эҳтиром билан Саъдулла. 30. IX. 80».

Китобда Саъдулла аканинг ўйчан ҳолати акс эттирилган сурати ҳам босилган. Унга қайта-қайта назар ташлаб, беҳад ҳаяжонланаман. Нималарни хаёл қилди экан-а, у расмга тушаётган пайтида?!

«Тошкент оқшоми» газетаси таҳририяти ташкил этилган дастлабки кунларда мен у ерга ишга таклиф этилдим. Муҳарриримиз Саъдулла Кароматов бир сўзли, чўрткесар, ниҳоятда ҳақгўй инсон эди. Иккиюзлама, ялқов, лаганбардор, югурдак кимсаларни унинг жини хуш кўрмасди. Истеъдодли, фидойи ижодкорларни қаттиқ ҳурмат қилар, бундай кишилар иш устида билиб-билмай камчиликка йўл қўйгудек бўлса, гина-кудурат қилиб юрмасди. Ўз вазифасини бошқалар зиммасига юклаб қўядиган ялқов ходимларни мутлақо ёқтирмасди, бундайлар билан дарров орани очиқ қилиб қўя қоларди.

Саъдулла ака бир лаҳза ҳам тиниб-тинчимас, бошқаларнинг ҳам ўзидай ҳаракатчан бўлишини астойдил истарди. Ҳамон ёдимда. 1966 йилнинг 1 июлидан «Оқшом» газеталари ўзбек ва рус тилларида ҳафтасига олти мартадан чоп этила бошланди. Олти кунда 12 та газета чиқариш керак! Бу ҳазилакам иш эмас! Ўшанда Саъдулла Музаффарович ҳали таҳририятда, ҳали босмахонада пайдо бўларди. У енг шимариб, газеталарни саҳифалаётганини кўп учратганман.

Муҳарриримизнинг қўллаб-қувватлаши ва рағбатлантириши натижасида тез орада газета саҳифасида «Адабий меросимиздан», «XX аср овози», «Тошкент оқшоми» бонг уради», «Саксон ота шаҳар кезади» каби қатор рукнлар пайдо бўлди. Саксон ота тилидан бериб бориладиган танқидий мақолаларни узлуксиз равишда мен тайёрлаб берардим.

Саъдулла ака саховатли инсон бўлганди. Унинг ўз ходимларига нисбатан кўрсатган олижанобликлари сира ёдимдан чиқмайди. Истеъдодли журналист ва ёзувчи Машъал Ҳакимов (унинг исми Ҳайитвой бўлиб, Машъал тахаллусини унга шоир Ҳасан Пўлат қўйган экан) саноат ва қурилиш бўлимининг мудири вазифасида ишлар эди. Асли Фарғона вилоятининг Шоҳимардон қишлоғидан бўлган бу ижодкор Тошкент шаҳрида уй-жойи бўлмаганлиги туфайли ёр-биродарларининг хонадонларида истиқомат қилиб юрарди. Баъзан таҳририят биносида тунаб қолган пайтлари ҳам бўларди. Бундан хабардор бўлиб қолган Саъдулла ака унга бир хонали янги уй олиб берганди.

Шу ўринда яна бир воқеа ёдимга тушди. Жамила деган бир хушхулқ, ишчан қиз бизда машинистка бўлиб ишларди. У турмушга чиқадиган бўлиб қолди. Ҳаммамиз совға-саломлар билан тўйга бордик. Тўймисан тўй бўлди-да, ўзиям! Саъдулла Музаффарович тор чалиб шўх қўшиқ бошлади, унча-мунча қўшиқ айтиб юрадиганларимиз унга жўр бўлдик, бошқалар эса рақсга тушдилар. Ҳа, бизнинг севимли муҳарриримиз ана шундай камтарин, хушчақчақ инсон бўлганди.

Неча ўнлаб қаламкашларни журналистиканинг ўта заҳматли йўлига бошлаган устозимиз Саъдулла Кароматов ҳақида ҳали кўп хотиралар ёзилишига ва алоҳида китоб қилиб чоп этилишига дилдилдан ишонаман.

Саъдулла Кароматов ҳозир тирик бўлганларида 65 ёшга кирган бўлардилар. Начора, ҳаёт шунақа бешафқат. Лекин устозимизнинг яхши хотираси, китоблари биз билан. Демак Саъдулла ака тирик.

Усмон ЮСУПОВ.

● **СУРАТДА: ёзувчи Саъдулла Кароматов москвалик ҳамкасби Сергей Смирнов билан.**

* Кечмишлар

Қайтар дунё

ОНАМ раҳматли ҳар куни мен ишга кетар чоғимда ёнимга келардилар-да:

— Энди мен қаерга бораман?! Энди мен қаерга борай, — деб маҳкам қўлимдан ушлаб олардилар.

Тўқсонларни қоралаб, боладай бир жойда тек туролмайдиган бўлиб қолган беозор, камсуқум, камтарин, айни замонда ўта меҳрибон онажонгинамни қўлларидан етаклаб, яна уйга қайтиб кирардим, келинлари дамлаб берган, ҳали совуб улгурмаган чойдан онам бир пиёла қуйиб узатсалар, шошиб ичардим, сўнг юпатиб, уйда қолаётган невараларига уларни тайинлаб топшириб, ишга ошиқардим. Кун бўйи иш билан овора бўлиб, кеч пайт уйга қайтар эканман, энг биринчи яна онажонгинамни учратар эдим. Мени олис кунлар кўрмаган одамдай югуриб келиб бағриларига олардилар, қўлларимдан ушлаб қўйиб юбормасдилар. Яна ўша савол бериладди:

— Энди мен нима қиламан?! Энди мен қаерга борай?!

— Уйга борасиз-да, онажон! — дердиму уйга бошлаб кирардим. Онам эса мени қўлларимдан қўйиб юбормас, ёнларига ўтқазиб «Бирпас ўтир, мен билан бирпас гаплаш» дердилар ва яна меҳрибончилик билан сўраб қўярдилар:

— Жуда зерикиб кетдим. Сени кутавериб чарчаб қолдим ҳам. Бирозгина у-бу лардан гапириб ёнимда ўтир!

Ҳориб келган бўлсам ҳам, онамнинг кўнгилларига қараб бирпас ўлтирар, у-бу гаплардан гапириб онамни овутган бўлардим. Сўнг ўрнимдан турмоқчи бўлсам, яна:

— Энди мен қаерга борай?! — деган саволни бераверардилар.

Бу савол ҳар куни уч-тўрт марта такрорланаверганидан бу ҳолат менга оддий бир нарсадай бўлиб қолганди. Кўп ҳолларда жавоб бермай индамай қўяқолардим ҳам.

Бундай саволни оналар фақатгина ўз фарзандларига бера олишларини мен онажонгинамни йўқотганимдан кейингина сезиб қолдим. Бу саволда оналарнинг улкан муҳаббатлари билан бирга ўз фарзандларига ёлборишлари, эркаланишлари ётганини ўша дамларда сезмаганим мен учун армон бўлиб қолди.

— Энди мен қаерга борайман?! Энди мен қаерга борай?!

Бу савол энди ҳар куни хаёлимдан кетмайди. Оналик меҳри бўлиб ҳар қадамимда учрайверади.

— Сиз қалбимдасиз! Қалбимга келаверинг! — деб ҳайқиргим келади. Аммо онажонгинам бу нидоимни энди эшита олмайди.

Онажонимнинг бу саволлари ёлғизликнинг ҳайқириғи бўлиб ҳам туюлади менга. Шунда одамларга қарата:

— Қариб қолган ота-онангизни ҳеч қачон ёлғизлатиб қўйманг. Бу қайтар дунё, қачонлардир ўзингизнинг ҳам қарилик масканига кириб боришингиз муқаррар! — дегим келаверади.

ТЎЛҚИН.

Уюшма маблағи ҳисобидан

ШАҲРИМИЗДАГИ «Боғи Эрам» хиёбони кейинги вақтда одамлар билан тез-тез гавжум бўлиб бормоқда. Бу ерда тез-тез ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар ҳамда оммавий сайиллар ташкил этилмоқда.

Куни кеча ўтказилган тадбир ҳам ўзига хос аҳамиятга эга бўлди. Бу ерда деҳқончилик саноати ходимлари Тошкент шаҳар касаба уюшмаси томонидан дам олиш сайли ташкил этилганди. Болалар билан биргаликда катталар ҳам мириқиб дам олишди. Ҳамза туманидаги ёғ-мой комбинати қошидаги «Опус» гуруҳи ижро этган куй-қўшиқларга танлов асосида рақсга тушганларга мукофотлар берилди. Болаларга эса совғалар улашилди.

— Шаҳримиздаги корхоналар томонидан тавсия этилган 200 нафар оила бепул тушлик билан таъминланди, — дейди уюшма раисининг ўринбосари Ғофир Муҳамедов. — Ташриф буюрган оилаларнинг барча фарзандлари эса мавжуд аттракционлардан ҳам бепул фойдаландилар. Бунинг учун уюшма жамғармаси ҳисобидан 210 минг сўм ажратилди.

Кун бўйи давом этган сайилдан ихтисослаштирилган таъмирлаш ишлаб чиқариш корхонасининг марказий базаси бадиий ҳаваскорлари ва бал рақси ижрочиларининг, булка-қандолат ишлаб чиқариш бирлашмасининг хушовоз хонандаси Сирожиддин Тожибоев ижросида янграган дилрабо қўшиқлар, «Узгипросув қурилиш» институти қошидаги маданий-соғломлаштириш марказининг қўл кураши бўйича спортчиларининг чиқишлари, шашка бўйича Ўзбекистон Республикасининг 17 марта чемпиони Шарифжон Ёқубов бошчилигидаги шашка ва шахмат мусобақаси, тош кўтариш ва арқон тортиш ўйинлари барчага завқ бахш этди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Ватан истиқлоли

ТОШКЕНТ молия институти фаоллар саройида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон — бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» китобини ўрганишга бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

Анжуманни институт ректори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Мурод Шарифхўжаев кириш сўзи билан очди ва Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон— бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» китобида ҳозирги даврда мамлакатимиз олдида турган асосий йўллар маҳорат билан белгилаб берилганлигини айтди. Ушбу китобдан фақат бозор муносабатларигина республикамиздаги жами бойликлардан халқ манфаати учун, уларнинг фаровонлигини ошириш, эл-юртнинг гуллаб яшнаши учун хизмат қилиши мумкин, деган ҳаётбахш хулоса келиб чиқади. Мазкур китоб, ўтиш давридаги иқтисодий муаммоларни очишда йўл-йўриқ берувчи бебаҳо қўлланма эканлиги таъкидланди.

Анжуманда институт ректорининг илмий ишлар бўйича муовини, иқтисод фанлари доктори, профессор Аҳмад Ўлмасов ва профессор Дилшод Ғозибековлар маъруза билан чиқишиб, ушбу асарнинг жуда катта илмий ва амалий аҳамияти ҳақида гапирдилар.

Мусоқул УСМОНОВ, профессор.

Атамалар комиссиясининг изоҳи

● МИРЗО УЛУҒБЕК майдони (янги ташкил этилган) Ҳабиб Абдуллаев, Файзулла Хўжаев ва Асом Муҳиддинов кўчалари оралиғида жойлашган.

Мирзо Улуғбек буюк олим, йирик давлат арбоби, Амир Темур соҳибқироннинг энг севикли набираси. Улуғбек буюк бобомиз Амир Темур асос солган темурийлар салтанатини (1409—1449 йилларда) донишмандлик, салоҳият билан бошқариб, адолатли шоҳ сифатида етти иқлимда шуҳрат қозонган. Улуғбек ҳукмронлик қилган даврда Мовароуннаҳрда илм-фан, маданият, адабиёт ва санъат, ҳунармандчилик ва меъморчилик ниҳоят даражада ривожланган. Мирзо Улуғбек шоҳ ва олим сифатида ўз замонасида фозил, истеъдодли кишиларга доимо раҳнамолик қилиб, уларга ғамхўрлик, мурувват кўрсатган. Улуғбек зукко мунажжим сифатида расадхона қурдириб, бу илм масканига бир қанча таниқли олимларни жалб қилиб, улар билан ҳамкорликда 1018 та юлдузнинг турли ҳолатларини илмий равишда кузатди ва ўзи «Зижи Кўрагоний» («Юлдузлар жадвали») асарини яратди. Ушбу асар ва Улуғбекнинг бошқа илмий асарлари ҳозирги кунда ҳам бутун дунё халқларини баҳраманд қилиб келмоқда.

Айни кунларда халқимиз улуғ давлат арбоби, файласуф олим ва мунажжим Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Шу кутлуғ сана олдидан Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кунининг икки йиллиги муносабати билан Мирзо Улуғбек туманида янги бунёд этилган майдонга Мирзо Улуғбек номини беришга қарор қилинди. Ушбу майдонда унинг ҳайкали ўрнатилган.

● ФИДОЙИЛАР (Коммунарлар) хиёбони Мовароуннаҳр, Тарас Шевченко ва Лоҳутий кўчалари оралиғида жойлашган. Бу ерда Ўзбекистон Республикасининг равнақига беқиёс хизматлари сингган Йўлдош Охунбобоев, шоир Ҳамид Олимжон, генерал Собир Раҳимов ва бошқа фидойи кишилар мангу уйқуда ётишибди. Бу жой халқимиз учун қаҳрамонлик, фидойилик, мардлик мангулик ва жасорат тимсолига айланиб қолган. Шу ерга дафн этилган улуғ кишиларнинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Коммунарлар хиёбони «Фидойилар» хиёбони деб ўзгартирилди.

● АМИР ТЕМУР хиёбони (Марказий хиёбон) метро бекати собиқ инқилоб (Марказий хиёбон) Амир Темур хиёбони деб ўзгартирилганлиги, шу жойда соҳибқирон ҳайкалининг қад кўтариши муносабати билан Марказий хиёбон метро бекати ҳам уйғунлаштирилиб, Амир Темур номи билан аталадиган бўлди.

● «ТУРКИСТОН» маданият саройи (янги ташкил этилган) Навоий, Шароф Рашидов, Абдулла Қодирий кўчалари оралиғида, Анҳорнинг чап соҳилида жойлашган. Қадимда туркий халқлар яшаган ва истиқомат қилган жойлар уйғунлаштирилиб Туркистон номи билан атаб келинган. Бу ҳудудда 40 га яқин туб туркий халқлар вакиллари яшашган. Кейин юртимиз ҳудудида ташкил топган давлат номи ҳам шу атама билан юритилган. Янги ташкил этилган бу марказий санъат кошонасида барча халқлар ўз санъат ва маҳоратларини кенг намойиш қилишлари кўзда тутилган. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги муносабати билан қуриб, ишга туширилган бу муҳташам санъат кошонасига туркий халқлар дўстлиги, ҳамкорлиги ва илдизларининг бирлиги тимсоли сифатида «Туркистон» номи берилди.

● АКАДЕМИК СОДИҚ АЗИМОВ (Жуковский) кўчаси. Чехов кўчаси билан Мовароуннаҳр кўчалари туташган жойдан бошланиб, Советская кўчаси билан Шастри кўчалари туташган жойда тугайди.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Беруний номидаги республика Давлат мукофоти совриндори, юқори энергиялар, ярим ўтказгичлар физикаси, материалшуносликка оид илмий-тадқиқот ишлари олиб борган таниқли олим. Содиқ Азимов физика фани равнақига катта ҳисса қўшган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ва Ўзбекистон Фанлар академияси раёсатининг таклифига биноан Жуковский кўчасига ҳамда Мирзо Улуғбек туманидаги (олимнинг ўзи ўқиган) 64-ўрта мактабга академик Содиқ Азимов номи берилди.

● ЮСУФ ХОС ҲОЖИБ (Педагогическая) кўчаси. Бу кўча шаҳар марказининг жанубида Сапёрлар кўчаси билан Болалар шаҳарчаси туташган жойдан бошланиб, Бобур майдонида тугайди.

Юсуф Хос Ҳожиб XI асрда яшаб ижод этган буюк адиб, олим, давлат арбоби, илм-фан, миллий маданиятимиз пойдеворини яратган улуғ зотдир. Унинг «Қутадғу билиг» («Саодатга олиб борувчи билим») асари жаҳон адабиётининг нодир намуналаридан бири бўлган ҳамда ўзбек тилининг шаклланиши ва тараққиётига бебаҳо ҳисса қўшган. Бу асарда энг яхши инсоний фазилат ва хусусиятлар умумлаштирилган тарзда ифодаланган бўлиб, бугунги истиқлолни мустаҳкамлаш йўлида сув ва ҳаводек асқотмоқда.

Юсуф Хос Ҳожиб инсоннинг маънавий камолотида билим ва сўз (калом)нинг аҳамияти нақадар чексиз эканлигини донишмандлик билан ифодалаган. Бинобарин, шоирнинг «Қутадғу билиг» асари дунё халқларини ҳайратлантириб ва ҳаяжонлантириб келаётганлиги бежиз эмас. Мустақиллик шарофати билан Юсуф Хос Ҳожибнинг ҳаёти ва ижоди чуқур ва атрофлича ўрганилмоқда.

Халқимизнинг аллома шоирга бўлган меҳр-муҳаббати, эътиқоди тимсоли ҳамда шу кўчада жойлашган барча илм-маърифат масканларини ҳисобга олиб, Педагогическая кўчасига Юсуф Хос Ҳожиб номини бериш мақсадга мувофиқ деб топилди.

● КУБЕЙТТЕПА (Ворошилов) кўчаси. Ушбу кўча (Сергели туманида) Саъдий кўчасидан бошланиб, Моҳидил кўчасида тугайди. Қадимда бу жойлар ботқоқлик бўлган. Кубейт деган киши бошчилигида одамлар олисдан тупроқ ташиб келтиришиб, ботқоқликни қуритиб, обод қилиб уй-жойлар қуришган экан. Бу жой шу ерларни ободонлаштириш ва уй-жойлар қуришга ташкилотчилик қилган киши номи билан Кубейттепа номини олган. «Ўзгариш» маҳалла аҳлининг таклифига асосан жойнинг асл номи қайта тикланди.

● ХОНОБОД (Г—100) кўчаси. Мазкур кўча (Сергели туманида) Дарё бўйи ва Нилуфар кўчалари кесишган жойдан бошланиб, Дадахўжаев кўчасига туташган жойда тугайди. Бу жой ҳам қадимда ботқоқлик бўлган. Одамлар хон бошчилигида тупроқ ташиб келиб, жойни обод қилишган, уйлар қуришган. Шу муносабат билан бу жой халқ тилида Хонобод деб аталиб келинган. Кўча аҳлининг илтимосларига кўра жойнинг тарихий номини қайта тиклаш мақсадга мувофиқ деб топилди.

● ЖАЛОЙИР (Г—35) кўчаси. Бу кўча (Сергели туманида) Массон кўчасидан бошланиб, туманнинг марказий буғхонасига бориб тақалади. XVII—XVIII асрларда бу жойга турли жузга мансуб бўлган қозоқ уруғлари келиб жойлашишган. Шундан буён бу ерлар катта жузга мансуб бўлган уруғ номи — Жалойир номи билан атаб келинган. Кўча аҳлининг илтимосига асосан жойнинг асл номи қайта тикланди.

● ҚОРАЙЎЛ (Сергели) кўчаси. Бу кўча Тошкент — Ангрен темир йўл тармоғидан бошланиб, Қипчоқ маҳалласи чегарасида тугайди. Бу жойлар ҳам қамишзор-ботқоқлик бўлган. Ботқоқликни қуритиш учун араваларда тупроқ ташиб келтирилган ва шу йўсинда Хонобод билан Зангиотани боғловчи йўл очилган. Бу йўл халқ тилида Қорайўл деб юритилган. Шу тарихий номни сақлаб қолиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

● САИД КАМОЛ (Стрела) берк кўчаси. Саид Камолхон Қаҳҳоров маърифатпарвар, этнограф, шарқшунос. Октябрь инқилобига қадар Тошкентдаги рус-тузем мактабларида (1896—1912 йиллар) ўзбек ва форс тилларидан дарс берган. 1912 йилдан Петербург университетининг шарқ факультетида сабоқ берган. Инқилобдан сўнг Тошкентдаги 4-боқимсиз болалар уйи мудири, ўзбек эрлар билим юрти ўқитувчиси, 1925 йилдан САГУнинг шарқ факультетида ўқитувчилик қилган. «Эшонгузар» маҳалла аҳли улуғ касб фидойиси туғилиб ўсган Стрела номли мўъжаз берк кўчага Саид Камол номини беришни илтимос қилишган эдики, уларнинг бу илтимослари қондирилди.

● ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР (Першин) номидаги кутубхона. Ушбу кутубхона Заҳириддин Муҳаммад Бобур номидаги кўча, Бобур номидаги маданият ва истироҳат боғида жойлашган. Улуғ аллома шоир ва давлат арбоби Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 510 йиллиги муносабати билан ҳамда мазкур кутубхона жамоасининг сўровига асосан Першин номидаги кутубхонага уйғунлаштириш мақсадида Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи берилди.

● МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА номидаги 17-болалар мусиқа ва санъат мактаби.

Мукаррама Турғунбоева таниқли раққоса, балетмейстер. Биринчи ўзбек балетларини яратишда фаол қатнашиб уларда етакчи ролларни ижро этган. Ўзбек рақс фольклорининг тўпловчиларидан бири. Халқ анъанавий рақсларини замонга ҳамоҳанг тарзда саҳналаштирган. «Баҳор» рақс ансамблининг ташкилотчиси ва бадиий раҳбари бўлган. Ўзбек миллий рақс мактабининг асосчиларидан бири. Рақс маликаси Мукаррама Турғунбоева таваллудининг 80 йиллиги муносабати билан ҳамда мактаб жамоаси, шаҳар маданияти ишлари бош бошқармасининг таклифларига кўра Ҳамза туманидаги 17-болалар мусиқа ва санъат мактабига Мукаррама Турғунбоева номи берилди.

● САЪДУЛЛА ИНОҒОМОВ номидаги 281-мактаб.

Саъдулла Иноғомов ўзининг ўқитувчилик фаолиятини 24-мактабдан бошлаб, Тошкент индустриал политехникумида умрининг охиригача ўз касбига садоқат билан хизмат қилгай фидойи касб соҳиби. Табиатан камтар, камсуқум бўлган бу киши халқнинг меҳр-муҳаббати, ишончига сазовор бўлиб, халқ ўртасида «Энг фозил киши» деб эътироф этилган. Ўз халқига садоқат билан хизмат қилган бундай самимий кишиларни улуғлаш мақсадида ва мактаб жамоаси, «Катта Қаъни» даҳаси аҳлининг илтимосларига кўра номсиз 281-мактабни Саъдулла Иноғомов номи билан аташга қарор қилинди.

● БАҲРИ ҒУЛОМОВА (5 декабрь) кўчаси. Ушбу кўча Ўзбекистон шоҳ кўчаси билан Навоий кўчалари оралиғида жойлашган, Абай кўчасига ёндош.

Баҳри Ғуломова элнинг назарига тушган фидойи зиёли аёллардан бири. Республика миқёсида масъулиятли вазифаларда ишлаган. У киши 1953 йилдан 1973 йилгача (то умрининг охиригача) Ўзбекистон Давлат китоб савдоси тармоғини бошқарган. Баҳри Ғуломованинг самарали хизматлари хусусан ноширлар, матбаачилар ва китоб тарқатувчилар, китоб мухлисларига жуда яхши маълум. Баҳри опа дунёқараши кенг, барча фанлар соҳасида чуқур билимга эга ташкилотчи раҳбар, жонкуяр ва талабчан мураббий бўлган. Баҳри Ғуломова 20 йилдан зиёдроқ Тошкент шаҳар Кенгаши депутати сифатида фаолият кўрсатган. Баҳри Ғуломованинг маданиятимиз ва маърифатимиз равнақига қўшган хизматларини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Давлат матбуот комитетининг таклифига биноан 5 декабрь кўчасини Баҳри Ғуломова кўчаси деб ўзгартиришга қарор қилинди.

Ҳусан ИБРОҲИМОВ,
Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси ҳузуридаги Атамалар комиссиясининг масъул котиби.

Сиз кутган учрашув

ШУНДАЙ КУН КЕЛАДИ

● Тўпқопи музейи икковлонни обдон ҳайратга солди. У ерда жамланган осори-атиқаларнинг кўплиги кишн ақлини шошириб қўярди. Қиличлар, қурол-аслаҳалар, энгил-бошлар, шоҳона либослар, тилла буюмлар. Айниқса кичкина ханжар остидаги ёзувни ўқиб Дилафрўзнинг ҳайратига чек бўлмади: «Фалон подшоҳнинг неварасининг ханжари. Фалон йилдан қолган». Шу онда унинг хаёлидан раҳматли Абдулла Қаҳҳорнинг сўзлари кечди: «Гуржилар тарихга алоқадор бўлса, ҳатто отнинг тақасини ҳам эъзозлашар экан».

Икковлон музейдан чиқишганда, худди олис асрлар саёҳатидан чиққандек ҳорғин эдилар.

— Бизда шоҳлар, шаҳзодалар ўтмаганми? Тупроғимизда салтанатлар бўлмаганми? — тўсатдан сўраб қолди Дилафрўз.

— Нега, ўтган?! — деди Жавлон, — қанчадан қанча хонликлар, бекликлар, салтанатлар яшаб ўтганку бу ерда.

— Нега бўлмаса улардан биронта буюм қолмаган? Шунчалар қашшоқ бўлишганми улар? Ёки аслаҳа-анжом тақишмаган, саройлар қуришмаганми?

— Ҳа-а, — деди Жавлон Дилафрўзнинг нима деяётганига тушуниб, — нега энди, қуришган. Қуришмаса шунча шаҳарлар, қалъалар қаердан келарди.

— Биронтасидан биронта белги қолмаганига айтаманда! Тўпқопини қаранг. Туркиянинг кўргазмали тарихи-я!

Жавлон индамади.

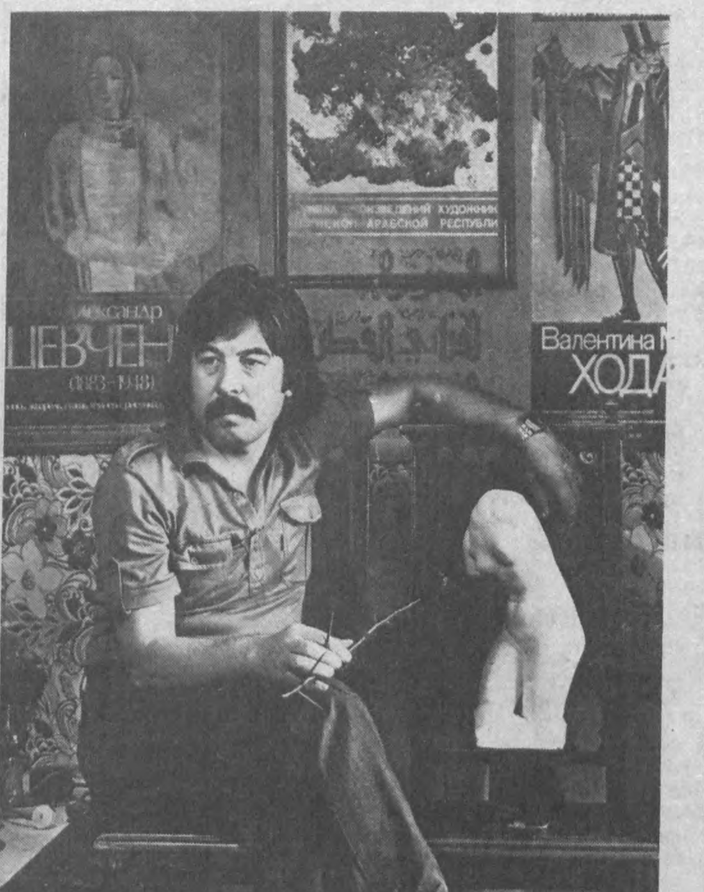

— ЎЗИ Туркияга биринчи боришингиз эдими?

— Йўқ. Учинчи марта. Шу галгисида рафиқам Дилафрўзни ҳам бирга олиб кетган эдим.

— Нима сабаб бўлиб Туркияга сафар ихтиёр қилгандингиз?

— Қизиқ бўлган. Тошкентдаги суратларимни бир турк тожири — ўзи санъатга ниҳоятда ишқибоз экан, асти қўяверасиз — келиб кўрди. Ёқиб қолди шекилли, менга:

— Хоҳлайсизми, Туркияда бир кўргазма ташкил қилсак? — деб сўради.

— Ёмон бўлмасди, — дедим.

— Бир ойдан кейин сизга қачонлигини айтаман, — деди Тожир.

Тожирнинг исми Ирфон Куртўғли экан. Ўзи Ўзбекистон — Туркия «Ипак йўли» фирмасининг раҳбари вазифасида ишларкан. Хуллас, икки йил олдин Истамбул сафари тадоригини кўрдим. Икки ой бу улуғ шаҳарда бўлдим. Кўргазма очилди.

— Сизни яхши кутиб олишдими Туркияда?

— Таърифдан ҳам ташқари. Доим менга «Ўзбекистон ота юртимиз, ҳозир турган еримиз эса она юртимиз» деб эъзоз кўрсатишарди. Мамлакатимиз Ўзбекистонни шунчалар эъзозлашлари, албатта, бошимни кўкка етказди. Сабаби ҳар бир ижодкорда миллий ғурур бисёр бўлади-да.

Ирфон Куртўғли менинг икки суратимни ёқтириб қолди.

— Рози бўлсангиз, уларни ўз уйимга осиб қўяман, — деди.

Рози бўлдим. «Чойхоначи» ва «Бозор йўлида» суратларим шу тариқа Ирфон Куртўғлининг уйидан жой олди.

— Кўргазмани қаерда очдингиз? Ахир унга шинам жой керак... Шароит керак...

— Ирфон Куртўғли ваъдасининг устидан чиқиб, барча шароитни яратиб берди. Фирманинг тўрт қаватли идораси бор экан. Тўртинчи қаватини менга таклиф қилишди. Тўрт томонда Истамбулнинг тўрт хил манзараси. Жуда кўнгилдагидек жой бўлди.

— Шу кўргазманинг фойдали томонлари борми, ўзи?

— Бор, албатта. Аввало ўзбек санъати бу кўргазмада намойиш этилади. Бу ҳазилакам гап эмас. Сўнгра мени доим қизиқтириб келаётган турк тасвирий санъатининг аҳволи қай даражада — кўриб, билиб олишимга имкон яралди. Энг муҳими шуки бир анъана ҳам юзага келиши, рассом алмашишимиз мумкин. Бошма-бошига эмас, ижод маъносида, у ердан рассомлар Ўзбекистонга келиб маълум муддат ишлайди. Биздан у ёққа боради. Шу тариқа ҳамкорлик иплари маҳкамланиб бораверади.

— У ҳолда асарларингиз кўргазмасини фақат Истамбулда кўрсатиш кифоя қилмайдику!

— Бошқа шаҳарларда ҳам очишни мўлжаллаганмиз.

— Модомики суҳбат мусаввирлар ҳақида экан, айтингчи Туркияда рассомлар санъатининг аҳволи қандай экан?

— Сиз билан мен ўйлаганимдан яхши. Мен уч-тўрт рассомникида бўлдим. Туриш-турмушига гап йўқ. Мени ажаблантиргани турк рассомларининг албатта бир касби бор. Шарофиддин бей, масалан, адвокатлик қилади. Ўзи ҳайкалтарош рассом. «Ишингиз ижодга ҳалал бермайдими?!» — деб сўровдим, у бош чайқади: «Ҳалал бермайди. Рассомлик билан бола-чақа боқиш жуда қийин. Ҳеч ким бизга ёрдам бермайди. Ҳамма ишни ўзимиз бажаришимиз керак», деди. Бу томондан бизда рассомлар ишламасалар ҳам бўлади. Ҳар ҳолда ижод учун етарли шарт-шароитимиз бор, назаримда. Фақат гап маҳсулда қолган.

Коргар деган ниҳоятда шинаванда бир мусаввир билан ҳам дўстлашдим. Дутор, танбурни чертганда сел қилиб юборади. Ўзи шеър ёзиб, ўзи куй басталар экан. Дорилфунунда менежер экан.

— Ўзбек оилалари кўпми Истамбулда?

— 5000 оила бор экан. Бир-бири билан аҳил, ҳамкор, ҳамфикр. Туркия ҳукуматидан барчаси миннатдор. Сабаби Конституция бўйича турклар қандай ҳуқуққа эга бўлса, ўзбеклар ҳам шундай ҳуқуққа эгалар. «Ўзбек турклари» деб аташар экан уларни. Албатта, шунчалар иззат-икромга яраша улар ҳам Туркия равнақи учун қўлдан келганча меҳнат қилишаяпти.

— Туркияда сизни ажаблантирган бирон нарса бор эканми?

— Бор экан. Деярли ҳар бир банкнинг ўз суратлар галереяси бор экан. Ҳаммаси нодир суратлар тағин. Шу мени қувонтирди, ҳайратга ҳам солди. Умуман яхши нарса борки, барчаси Туркияда қадрланар экан!

— Ўғилларингиз ҳам сиз билан боришдими?

— Катта ўғлим Сардор санъат институтининг иккинчи босқичида, Суҳроб эса Беньков номли бадиий билим юртининг иккинчи босқичида ўқишади. Туркияга олиб борғим йўқ уларни. Маълум сабаблари бор. Бир сабабини эса айтдим юқорида. Лекин, албатта, олиб бораман, Туркияни кўрмаслик — ижодкор учун кечирилмас ҳол.

— Истамбул илҳомлари яқин орада мўйқаламда ўз жилваларини топиб қолар-а?

— Албатта, Туркия сафари ижодимда беиз кетмайди. Лекин сафарлардан кейин юрагимда бир ният уйғонди. Хорижда кўргазмалар очишнинг афзал томонларини юқорида айтиб ўтдим. Лекин сал кўнгилни хижил қиладиган томони мусаввирларимизнинг энг яхши асарлари хорижда қолиб кетиши эҳтимоли борлигидир. Қани эди, яхши бир бино бўлса, Ўзбекистон мусаввирлари унга ўзларининг шоҳ асарларини туҳфа қилсалар. Шу тариқа Ўзбекистон миллий бадиий галереяси бунёд бўлса. Шахсан мен жон-дилим билан асарларимни туҳфа этишга тайёрман. Қаламкаш дўстларим ҳам, ўйлайманки, йўқ дейишмайди.

— Ниҳоятда ажойиб таклиф! Насиб қилса бу таклиф ҳам ижобатини топиб қолар. Сизнинг эса мўйқаламингизга найкамалак жилолари эш бўлишини тилаймиз...

● — Нега индамайсиз? — сўради Дилафрўз.

— Нима дейман, — Жавлон елка қисди. — Ахир барча нарсага бир дамда, бир кунда эришиб бўлмайди, ахир. Мустақиллик қуёшимиз нурларини абадий бошимиздан сочса, тез орада ўз Тўпқопи саройимиз ҳам қад ростлашига ишонаман. Ўшанда саволларингизга жавоб беришдек мушкулотдан халос бўламан.

— Мен ҳам — бир мен эмас барча юрти тарихини муқаддас билганлар ўшанда биронта савол бермасдик, — деди Дилафрўз.

Жавлон кулиб қўйди. Икковлон Истамбул кўчаларида одимлашар, хаёлларида эса Тўпқопидаги мўъжизалар жонлангани-жонланган эди. «Қани энди жавоб бермайдиган кун тезроқ келсайди», — кўнгилдан кечирарди Ўзбекистон халқ рассоми Жавлон Умарбеков. «Қани энди савол бермайдиган дақиқалар тезроқ келсайди», ўйларди унинг рафиқаси Дилафрўз.

Темур УБАЙДУЛЛО.

● СУРАТДА: Ўзбекистон халқ рассоми Жавлон Умарбеков ўз ижодхонасида.

«Рисоладаги қиз»

«БОҒИ эрам»да «Рисоладаги қиз» деб номланган беллашув бўлиб ўтди.

Беллашувда шаҳар мактабларидан ўқувчи қизлар иштирок этдилар. Тадбир ташкилотчиси Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг маориф ва тарбия бош муҳарририяти бўлди. Уни ўтказишдан кўзланган мақсад қизларни ҳаётга, турмушга тайёрлаш, шунингдек билим ва маҳоратларини оширишдир. Беллашувда қизлар ҳовли супуриш, пазандачилик, санъат ва адабиётга қизиқиш, меҳмон кутиш ва кузатиш каби шартлар бўйича куч синашдилар. Жуда қизиқарли ўтган бу мусобақада ўқувчи қизлар ўз билим ва маҳоратларини намойиш қилдилар. Унда 1-ўринни С. Раҳимов тумани 249-мактаб ўқувчиси Барно Илҳомова, 2-ўринни Шайхонтоҳур тумани 298-мактаб ўқувчиси Гулнора Аллаева, 3-ўринни Мирзо Улуғбек тумани 275-мактаб ўқувчиси Зилола Шодиевалар эгалладилар.

Ғолиблар ва беллашув иштирокчилари совғалар билан тақдирланишди.

Тадбирнинг файзли ўтишига мактабларнинг бадиий ҳаваскорлари, хусусан, 192-мактаб фольклор этнографик дастаси, 249-мактабнинг ёш ҳаваскор хонандалари, рақкосалари ўзларининг жозибали рақс ва дилрабо қўшиқлари билан улуш қўшдилар. Беллашув йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

БИРИНЧИЛАР

⊙ 1924 ЙИЛДА юксак ҳарбий унвон — командорм унвонига эга бўлганда Файзулла Хўжаев 28 ёшда эди. У Ўрта Осиё халқлари орасидан етишиб чиққан биринчи генерал-полковник командорм — Армия қўмондонидир.

⊙ ТАРИХДАН маълумки, энг биринчи ташкил этилган ўзбек дивизиясига қўмондон Миркомил Миршаропов раҳбарлик қилган. У 21 ёшида Хоразм Халқ Республикасида саркарда — нозир бўлиб иш бошлаган.

⊙ 74 ЙИЛДАН бери Ғарбий Оврупа, Америка, Осиё, Африка мамлакатларида Ўрта Осиё республикаларидан биронта халқаро журналист чиқмагани маълум. 1990 йилдан бошлаб эса мухбир сифатида АҚШда Хайрулла Исматулла иш бошлади. У таниқли тилшунос олим, ўзбек, инглиз, немис, рус тилларидан етук мутахассисдир.

⊙ 200 ДАН ортиқ қўшиқларни маромига етказиб куйлаган ҳофиз Таваккал Қодиров республика санъаткорлари ичида биринчи бўлиб профессорлик унвонига эга бўлган.

⊙ ФОРС-тожик ғазалиёти таъсирида ўзбек тилида илк ғазаллар ёзган шоирлардан бири Хоразмий бўлиб, «Муҳаббатнома» асарини икки тилда ёзган.

Инобат МИРЗАЕВА.

Шаҳримизнинг сўлим гўшалари

ТОШКЕНТ ЖУНГЛИСИ

АФРИКА жунглиси ёки Жанубий Америка тўқайзорларига саёҳат қилишни истайсизми? Балки Хитой, Индонезия, Австралиянинг қалин ўрмонларидаги ажойиботлар сизни қизиқтирар? Бунинг учун катта тайёргарликка ҳожат йўқ. Шаҳримиздаги ҳайвонот боғида ташкил этилган тропик боққа ташриф буюриш кифоя. Бу боғ Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги миқёсида яккаю-ягонадир.

Бу ерда тропик мамлакатларни макон қилган 60 дан ортиқ ўсимлик турлари, маймун ва қушларнинг ғаройиб зотлари парваришланади. Боққа кираверишдаги ўнг томонда Ява макакилари — мўъжазгина маймунчалар оиласи дарахтдан ерга, ердан дарахтга сакраб ўйнашади. Улар сувда сузишни, шўнғишни ҳам қойиллатишади. Чап томонда эса плашли павиан гамадриль оиласи яшайди. Бу маймунларнинг фақат орқа томони жун билан қопланганн сабабли шундай аталади. Салгина юрилса заҳарли диффенбехе ўсимлигига дуч келинади. Қадим замонларда ундан қулларни жазолашда фойдаланишган. Ўсимлик барги мажбуран едирилган қул оғир касталикка йўлиқиб, бир ҳафтагача тилдан қолган.

Сув нимфеяси деб аталувчи ўсимлик илдизи сув остида, юмалоқ барглари сув юзасида, гули эса сув устида бўлиши билан киши эътиборини тортади. Сувда эса тилла балиқлар сузиб юрганини кўриш мумкин. Бамбук симёғоч каби тик ўсган. Пальма ўзининг катта-катта узунчоқ барглари билан атрофни салқинлатиб туради. Сал нарироқда ям-яшил барглар орасида биттаю-битта қизил нуқта кўзга илашади. Бу — хитой атиргулидир. Ифори айтарли даражада бўлмаса ҳам кўриниши ниҳоятда гўзал.

Бромелия ўсимлигининг нима учун «Пингвин» деб аталишини ҳеч ким билмайди. Ўз танасида 20 литрга қадар сув сақлаши сабабли барглари намлик теккан каби ялтираб кўринади. Балки шимолий қутб жонзотига қиёс қилиниши шундандир. Фикус ғаройиб зарпечакдир. У ҳам дарахт танасига ўралиб яшайди. Аммо ўз «таянчи»га асло зарар етказмайди. Нон дарахти борлигини кўпчилик эшитган. Аммо колбаса дарахти мавжудлигини ҳамма ҳам билмаса керак. Унинг мевалари узунчоқ, жигарранг бўлгани сабабли шундай ном олган. Лекин меваси истеъмол қилинмайди.

Қорабошли қўнғир капицун маймуни ҳам ўзининг барча қавмлари қатори оила бўлиб яшайди. Қизиғи шундаки, бу жонзот табиий шароитда 15 йил яшайди. Бу ёшга етиб озуқа етарли бўлса ҳам очликдан ўлади. Қафасда овқат бериб турилса 30 йилгача умр кўриши мумкин. Унинг ёнида уятчан мимоза ўсади. Унга қўл теккизсангиз уялганидан очилиб турган япроқларини ёпиб олади.

Боғдаги энг баланд дарахт Паппея, яъни қовун дарахтидир. Меваси одатдаги қовундан сал кичикроқ, мазаси қовун билан қовоқнинг аралашган таъмини эслатади. У ошқозон касаллигига энг яхши даво ҳисобланиб, асосан Африкада ўсади. Меваси 10 ойда етилади. Шохдан шохга тинмай сакраётган жажжи маймунчалар «ўйинқароқ маймун» лақабини олган. Эркак ва урғочи маймун икки ўйинқароқни тарбиялашади. Уни ўз ватанида «Уистити» дейишади. Унинг ён қўшниси Яриммаймуннинг аждодлари Ер юзида динозаврлар яшаган пайтда ҳам бор эди.

Боғ қушларнинг ҳам маконидир. Бу ерда туракко — Индонезия каккуси ва кардинал — қизилбошни учратиш мумкин. Юқорига арқон билан боғлаб қўйилган ғалати дарахт шохига йўлбарс терили питон ўралиб яшайди.

Мактаб ўқувчиларининг ботаника дарси учун бу жой энг қулай. Ҳамшаҳарларимизни эса у бир лаҳзада жунгли табиатига олиб боради.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Наботот оламида

ХОСИЯТЛИ ЧИРҚАНОҚ

ЧИРҚАНОҚ — жийдадошлар оиласига мансуб бута ёки дарахт бўлиб, бўйи 2—5 метрга етади. Пояси шохланган, ўткир тиканли бўлиб, қўнғир-яшил пўстлоқ билан қопланган. Ўсимликнинг барглари чизиқсимон-ланцетсимон, бироз учли, устки томони кулранг, ости кумушсимон. Меваси тухумсимон ёки думалоқ шаклда, серšира, сариқ-апельсин рангли, данакли, мазаси ананас таъмини эслатади. Апрель-май ойларида гуллаб, август-сентябрда меваси етилади.

Чирқаноқ табиий ҳолда Европанинг Атлантика океани қирғоқларида жойлашган мамлакатларда, Скандинавия оролининг жанубида, Туркия, Эрон, Афғонистон, Хитой, Мўғулистон, Кавказ, Марказий Осиё ҳудудларида ўсади. Ўзбекистонда эса уни Тошкент, Сирдарё, Самарқанд, Фарғона, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятларида учратишимиз мумкин.

Чирқаноқ меваси инсон ҳаёти учун фойдали моддаларга бой. Халқ табобатида ундан ажратиб олинган мой ва шарбат камқувватликда, тери, қулоқ, томоқ касалликларида кенг қўлланилади. Чирқаноқ соч тўкилишининг ҳам олдини олади. Меваларининг ва баргларининг қўлланмаси билан бод, меъда касалликлари даволанади. Бундан ташқари чирқаноқ мойи оғриқ қолдирувчи ҳамда антисептик хусусиятлари билан ҳам жуда машҳур. Кольпит, бачадон эрозияси, эндоцервицитларни даволашда чирқаноқ тайёрламалари яхши ёрдам беради. Унинг мевалари косметика ва озиқ-овқат саноатида ҳам ишлатилади. Ундан турли кремлар, мураббо, мармелад каби ширинликлар тайёрланади.

Зарафшон водийсида чирқаноқнинг 8 хили қайд қилинган. Улар бир-биридан мевасининг катталиги, шакли, вазни ва ранги билан фарқ қилади. Панжакент ва Зарафшон чирқаноғининг новдаси деярли тикансиз, серҳосил, меваси узоқ вақт сақланади. Унинг ҳар бир тупидан 5 килограммгача мева йиғиш мумкин. Уруғидан кўпайтирилган чирқаноқ тўрт йилда, қаламчасидан кўпайтирилгани эса уч йилда ҳосил беради.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос.

Ғазалхонлик

ЮЛДУЗИМ

Қани менинг порлаган ҳумо юлдузим!
Фазолардан кўп изладим, олмайин кўзим.

Изладим кеча-кундуз билмасдан тиним,
Хаёлларим кезишар топмасдан қўним.

Осмондами десам гар, дараги борми!
Шамоллардан сўрадим, иқболга ёрми!

Ер дедилар, юлдузинг ҳамроҳ иқболга,
Юзин бурган юлдузинг чин истиқболга.

Тупроғини малҳам айлаб, Темур кўзга сурт.
Юлдузим — Истиқлолга етган она юрт.

Қолсам дейман

Кел, эй қалам кекса дилим мунаввар эт,
Неки ёзсам барчасини мўътабар эт.

Дилимдаги армонларим дарё эрур,
Байтга солган чоғингда мухтасар эт.

Ҳар сўзидан барқ урсин қалбим менинг,
Умр ҳикматин назмимга зер-забар эт.

Қолсам дейман, эй қалам, шеърда ҳар вақт.
Абадийлик сари дадил сафар эт.

Ватаним озодлиги — қалб тараннумим,
Таърифини бамисоли шамс, қамар эт.

Темур дея ном берди менга шул тупроқ,
Шу ном тузини оқлаб сарбасар эт.

Темур КАРИМОВ.

Уй бекаларига

Шингил маслаҳатлар

⊙ Дуккакли ўсимликларни қайнатганда таом мазали ва хушбўй бўлиши учун кўкатлар ёки тўғралган сабзи, петрушка солинади. Таом пишгандан сўнг кўкатлар олиб ташланади.

⊙ Помидор шарбати аччиқроқ бўлсин десангиз унга лимон кислота ёки лимон шарбати қўшинг.

⊙ Нондан хушбўй ҳид тарқалиши учун сирли кастрюлкага 1 грамм ванилин солиб, ноннинг усти елим халта билан ёпилади.

⊙ Карам димланганда идишда суюқлик бўлса ва тез-тез аралаштириб турилса куймайди.

⊙ Ёнғоқли музқаймоқ тайёрлаш учун 200 грамм ёнғоқ мағзини гўшт қиймалагичдан ўтказиб, сутли музқаймоққа қўшилади, яхшилаб аралаштириб музхонага қўйилади.

Насиба АБДУЛЛАЕВА.

Ҳар тўғрида

Суратдан сизга пиёладек кўзларини чақчайтириб турган мавжудот Филиппин, Индонезия чангалзорларида истиқомат қилади. Маймунларнинг узоқ қариндошларидан бўлган мазкур жониворга улкан кўзлари қоронғу тунда дарахтдан-дарахтга сакраш, овқат топишида ёрдам беради.

⊙

Берлинда «Бувимнинг кирхонаси» номли хусусий музей очилганига уч йил тўлди. Эр-хотин Зайбеллар томонидан ташкил этилган музейда 500 дан ортиқ маиший хизмат кўрсатиш асбоблари бор.

РАТА—ТАСС суратлари.

Бўш вақтларда

ТОПҚИРЛИГИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

Қуйидаги бошқотирма (кесишган сўзлар) 7 ҳарфдан иборат бўлиб, соат мили йўналишида ҳал этилади. Бошқотирмани тўғри ечиб бўлгач, жавоб сўзларидан фойдаланиб) биринчи рақам — жавоб номери, иккинчиси — ундан олинажак ҳарф тартибини билдиради) рақамларда яширилган Навоийнинг Яссавий ҳақидаги фикрини ўқишингиз мумкин.

1. Тасаввуфда диннинг ички моҳияти. 2. Аҳмад Яссавийнинг волидаси. 3. Амир Темур томонидан қурилган маҳобатли кошона 4. Унинг падари бузруквори номи. 5. Туркистон шаҳри ёнидан оқиб ўтувчи дарё. 6. Яссавий мақбараси қурилишида иштирок этган 20 минг номдор меъмор ва усталар, ўймакор, ҳаттотлар келган жой номи. 7. Яссавий саёҳат қилган шаҳарлардан бири. «...(?) Шом, Ироқни ният қилиб,
Ғарибни кўб қадрини билдим мано».
8. «Ҳазрати Ғовсулаъзам ўзлари бир киши, номлари эса 11 та бўлган, дейилади, улардан бири Шайх Аҳмад ...(?) 9. ..:(?) отмоғ жаннатидин мухсир қилди...» 10. «Девони Ҳикмат»дан сочмалар тўпламини нашр этган турк олими, яссавийшунос. 11. «Ҳақ ишқини...(?) ичра солди дўстлар...» 12. Туркистонда «хилват» маросимлари ўтказилиб турган, сўнгги «хилват» манзили бўлган шаҳар.

Тузувчи
Анвар МИРЗАЗОДА.

Шунақаси ҳам бўлади

ҲАР КАЛЛАДА ҲАР ХАЁЛ

1965 ЙИЛИ Москва давлат университетида ўтказилган шахмат йиғинларидан бирида собиқ жаҳон чемпиони М. Ботвинник «Шахматнинг истиқболи» деган мавзуда маъруза қилади. Ботвинник тингловчиларни шахматни яхши ўйнай оладиган машиналар яратиш ғоялари билан таништираркан, шундай дейди:

— 1962 йили Флор билан бирга Грузияда бўлгандик. Ўшанда диққатга сазовор жойлар қатори бизга полизчиликда донг таратган бир давлат хўжалигини ҳам кўрсатишди. Сало Флор журналист ҳам эмасми, дарҳол хўжалик директоридан интервью олишга киришди.

— Футболни севасизми? Ўйингоҳга ҳам бориб турарсиз?

— Бир неча марта бориб, гап нимадалигини тушундим-у шундан кейин бормай қўйдим, — деб кутилмаган жавобни берди директор.

— Шахмат ҳам ўйнаб турасизми?

— Бир неча бор ўйнаб кўриб, гап нимадалигини тушундиму шу-шу ўйнамай қўйдим. Фақат тарвуз етиштириб турибман.

— Мен ҳам ўша директорга ўхшаб шуни айтишим мумкинки, — деди Ботвинник жилмайиб, — агар ЭҲМ учун дастур тузиш қўлимдан келса-ю, у одамдай яхши шахмат ўйнай олса, бинобарин, шахматнинг сири нимада эканини билолсам, ўзим шахмат ўйнашни йиғиштирсам ҳам бўлади.

Мамажон
МУҲИДДИНОВ.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 20. IX

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қатрада қуёш акси».
18.35 «Мусаввир». Телефильм.
18.55 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз». Меҳнат қаҳрамони Эргаш ота Умиров.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Эълонлар.
19.55 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Дилдан янграган қўшиқлар».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
22.00 «Истиқлол илҳомлари».
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 «Миришкорлар».
20.30 «Лаҳза». Хабарлар.
20.50 «Билиб қўйган яхши».
21.10 «Ижтимоий муҳофаза мезони». Тошкент шаҳридаги меҳнат биржалари фаолиятидан.
21.40 «Лаҳза». Хабарлар.
22.00 «Сенинг остонангда». Бадиий фильм.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан душанба, 20 сентябрь куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 15.10 дан бошлаб кўрсатилади.

● «ОРБИТА IV»

15.10 «ГУЛАГнинг охирги чегараси».
15.40 «440 герц».
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
17.25 Эстрада концерти.
17.40 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
17.45 «Гол».
18.20 «Ҳафтанинг акс-садоси».
18.50 «Спорт уик-энди».
19.10 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 17-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.

«Янги студия» таништиради:

20.25 «Бомонд».
21.05 «Мен».
21.10 «Таржимаи ҳол».
21.50 «АТВ-брокер».
21.55 «Салом!».
22.35 «ТВ-Х».

*

23.00 Янгиликлар.
23.40 «Эстрада гардемаринлари» II Россия фестивалининг ёпилиши.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Россияда бизнес.
8.30 «Мусиқий коллекция».
8.55 «Кутиш зали».
9.50 «Юлдузлар ёғилганда».
11.05 Хонаки экран. «Порла, порла менинг юлдузим». Бадиий фильм.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 Кундузги сеанс. «Тунда айтилган эртак». Бадиий фильм.
14.15 «Испанияга қуш парвозидаги масофадан назар ташлаганда». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси. 3-серия.
14.50 «Бола тилидан».
15.20 Янгиликлар.
15.30 Мульти-пульти.
15.45 Трансросэфир.
16.30 «Ватандошлар».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 «Ретро-шлягер».
19.55 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Бехосият аёл». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» сериалидан.
20.50 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Ҳақиқат онлари».
22.25 «Қутқариш хизмати 911».
23.20 «Танаффус».
23.35 Криминал хабарлар экрани.

Сешанба, 21. IX

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Ёш ижрочилар концерти.
7.50 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 1-фильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Билиб қўйган яхши».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 «Табиат — мангулик булоғи». Кинопрограмма.
9.45 «Ёшлик» студияси. «Меҳнатим элга манзур».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Сеҳрли оҳанглар». Болалар учун концерт.
18.40 «Истиқлол курткалари».
19.00 «Хирмонингизга барака!».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Санъат усталари концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Бевосита мулоқот». Сессияда қабул қилинган Пенсия ҳақидаги қонун шарҳи. Телетомошабинларнинг саволларига Ўзбекистон Ижтимоий таъминот вазирлигининг масъул ходимлари жавоб берадилар.
22.30 Мерос. «Қобуснома».
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Тоғли Қримнинг кузги жилолари». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 «Бумеранг».
20.25 «Мусиқали меҳмонхона».
21.05 «Суперспорт».
21.45 «Кинонигоҳ» программаси.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Домисолька».
8.40 Мультфильм.
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.40 «Инсон ва қонун».
10.10 «Янги номлар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм, 1-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
14.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
14.40 «Конверсия ва бозор».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Иш».
15.25 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.50 «Телеёдномалар».
16.10 «Янги номлар».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.25 «Таваккалчилик санъати».
17.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Телефильм премьераси.
20.50 «Ўтмишдаги қўшиқлар». И. Кобзон куйлайди.
21.10 «КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали режиссёр Клод Шаброль фильмлари ретроспективасини таништиради: «Мудҳиш ўн кунлик». Бадиий фильм премьераси [Франция].

*

23.00 Янгиликлар.
23.40 «Экстро-НУЖ».
00.10 «MTV».
01.10 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Ҳақиқат онлари».

* * *

11.00 Хонаки экран. «Садқаи сар». Бадиий фильм.
12.30 Мульти-пульти.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 «Авлиё Богородица рождествоси». Ҳужжатли фильм премьераси.
13.35 «Кечки салон» саҳифаларида.
15.10 «Рост» студияси. «Такой возраст» ёшлар тележурнали.
15.40 Янгиликлар.
15.55 Трансросэфир. «Бешафқат ҳаёт».
16.40 «Жаноблар-ўртоқлар».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 «Ота-оналар учун эртаклар».
19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 221-серия.
20.45 «Динозаврга айланмайлик».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан батда».
21.30 «Келинг, аниқлаб олайлик».
21.45 А. Д. Сахаров номидаги II халқаро санъат фестивалида.
22.45 Спорт кўрсатуви.
23.00 «Қисқаси...».
23.30 Санъат майдони. «Виртуози Москви» Хихонда (Испания).

Чоршанба, 22. IX

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Лирик концерт.
7.50 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 2-фильм.
8.00 Дунё воқеалари.
8.15 «Халқ амалий санъати». Кулол Мирзабаҳром Абдувоҳидов.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Тўй маросими». Ҳужжатли фильм.
9.40 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Чорвадор».
18.40 Кинолавҳа.
18.45 «Олмахон Ҳайитова куйлайди». Фильм-концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тилларанг ришталар жозибаси». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Мустақиллик ва қонунчиликни ривожлантириш».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.40 Замонавий ўзбек қўшиқларининг «Анор» телевизион танлови.
22.25 «Армон». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Нур таралган уй». Телефильм.
18.40 «Оддий ва мураккаб ҳақиқатлар». Афғон Сиддиқ билан мулоқот.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.50 «Спринт».
21.15 «Кинотриада».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.40 «Савдо кўприги».
10.10 «440 герц».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 «Музограф».
16.00 «Менинг янги онам».
16.20 «700 клуби».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.25 Эфирда Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. «Салом, бу мен!».
17.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.50 «Оперетта менинг муҳаббатим». Г. Ярон.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Мосфильм» киностудиясининг 70 йиллигига. «Инсон тақдири». Бадиий фильм [1959 й.].
22.10 «Мусиқа эфирда». 1-қисм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Мусиқа эфирда». 2-қисм.
00.20 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.
00.35 «Матбуот-экспресс».
00.45 «Парадиз-коктейль».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Мўмин-қобил йўлбошчилар».
8.25 Христианлар учун кўрсатув.
8.55 «Параллеллар».
9.10 Буржлар туркумидан.
9.40 «Ретро-шлягер».
10.10 «Тажрибалар». Ҳужжатли фильм премьераси.
10.30 «Балет, балет...». Стокгольмдаги ёш рақкослар танловида.
11.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 221-серия.
12.20 Ишдан бўш пайтингизда. «Иш устасидан қўрқади».
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 Киноқиссалар. «Шавкатли ишлар бошида». Бадиий фильм. 2-серия.
14.05 «Бизнес: янги номлар».
14.20 Мульти-пульти.
14.50 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Театр сафари». «Гастроллар, гастроллар...».
16.10 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 «/—клуб».
19.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 222-серия.
20.40 «Леди Гамильтон». Видеоклип премьераси.
20.45 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Ксюша ҳузурида».
21.55 «60 дақиқа». Си-Би-Эс ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.
22.55 «Мудҳиш серқирралилик ёки омадли Пьецух».
23.40 «Экзотика».

Пайшанба, 23. IX

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Мумтоз қўшиқлар.
7.50 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 3-фильм.
8.00 «Тандир, арча, олов». Телефильм.
8.15 «Қувноқ болалар».
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Матбуот саҳифаларида [рус тилида].
9.10 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
9.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қуёшни кулдирган қизалоқлар».
18.45 «Шеърият дафтаридан». Турсун Али.
18.55 «Истиқлол фарзандлари». Республика Миллий хавфсизлик хизматининг икки йиллигига бағишланади.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Эълонлар.
19.55 «Куй ва соз соҳиби». Ўзбекистон халқ артисти Абдумутал Абдуллаев.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Кинолавҳа.
20.30 «Миразиз куйлаганда». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ҳуқуқий давлат сари». Ўзбекистон Олий мажлисига сайловлар тўғрисидаги қонун лойиҳаси — умумхалқ муҳокамасида.
22.00 Мукаррама Турғунбоева таваллудининг 80 йиллигига бағишланган концерт. Алишер Навоий номидаги Давлат опера ва балет театридан ёзиб олинган.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Эҳтиёт бўлинг, олов!».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Мусиқий дақиқалар.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Тошкент оқшомлари».
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.55 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан».
22.25 «Кинонигоҳ» программаси.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20, 23.35 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Джем».
8.50 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.40 «Дунёнинг томонлари».
10.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Сарсонлик-саргардонликда». Ўн уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.

* * *

14.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.40 «Куз тароналари». Ҳужжатли фильм.
15.50 «Джэм».
16.20 «Қандай қилиб муваффақиятга эришиш мумкин!»
16.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Танаффус пайтида [17.00] — Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.50 «Мусиқий жилолар».
18.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Жамоатчилик фикри».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Жамоатчилик фикри» [давоми].
20.40 «Миниатюра».
20.55 «Кинопанорама».
21.50 «Матбуот-экспресс».
22.00 «Пародиячи санъаткор М. Грушевский бенефиси».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Орол». Мусиқий кўрсатув.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 Тонгги концерт.
8.15 «Яхшилик қил».
9.00 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
9.45 «Ҳайвонот оламида».
10.45 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 222-серия.
11.35 Рус романси.
12.15 «Ҳали англанмаган коинот».
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 «Аниматека».
14.00 «Сатирикон» студияси. «Лицедейлар».
15.10 Янгиликлар.
15.25 Санъат майдони. «Виртуози Москви» Хихонда (Испания).
16.10 «Алгоритмлар».
16.40 «М-трест».

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 «Ватаним менинг».
20.00 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 223-серия.
20.50 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «Шаҳарнинг бир куни». «Дайджест». Мусиқий кўрсатув.
22.15 Криминал хабарлар экрани.
22.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
23.00 «Мусиқий синов».

Жума, 24. IX

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Озода, гўзал ўлкам». Концерт.
7.50 «Топилмалар идораси». Мультфильм. 4-фильм.
8.00 Мутахассис маслаҳати.
8.10 «Аждодлардан мерос дўстлик». «Ўзбектелефильм» премьераси.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Немис тили.
9.30 Болалар учун фильм. «Писмиқ».
10.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари [АҚШ].

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Меъморчилигимиз тарихидан».
18.50 «Куз лавҳалари». Телефильм.
19.00 «Пахта теримини намунали ўтказайлик».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Қуёшга юз чайган водий, далалар». Пахтакорлар учун концерт.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.40 «Хотира». Ака-ука Сўфихоноблар.
22.50 «Навоийнинг ширмой нонлари». «Ўзбектелефильм» премьераси.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. «Сеҳрли най».
18.55 «Танго услубида». Кинoконцерт.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 «Ёшлик» студияси. «Зиё».
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ижтимоий сиёсат — ҳаётимизнинг бош мезони».
22.00 «Қалтис қуниш». Бадиий фильм [рус тилида].

● «ОРБИТА IV»

4.55, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Уч бақалоқ». Бадиий фильм.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» [сурдо таржимаси билан].
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 М. Горький. «Мешчанлар». М. Горький номидаги Ленинград Катта академик драма театрининг фильм-спектакли.

* * *

14.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
14.20 «Бридж».
14.45 «Бизнес-класс».
15.00 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Уч бақалоқ». Бадиий фильм.
16.40 Балет артистлари VII халқаро танловининг кундалиги.
17.00 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
17.20 «Эркин савдонинг нур ва соялари».
17.40 «Инсон ва қонун».
18.15 «03 вагони».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. «Сунни». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-серия.
21.40 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.

«ВИД» таништиради

21.55 «Политбюро».
22.30 «Музобоз».
23.50 «Авто-шоу».
00.05 «Х» кўрсатуви.
00.30 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида [23.00] — Янгиликлар.
01.35 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси.
7.30 Ишбилармон кишилар даври.
8.00 «Минора». Мусулмонлар учун диний кўрсатув.
8.30 «Параллеллар».
8.45 «Ғалаба одимлари» телемарафони. Смоленскдан кўрсатилади.
10.45 «Гжель».
11.05 «Жентельмен-шоу».
11.35 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 223-серия.
12.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.50 «Рус икозатномаси».
13.20 Трансросэфир. «Ойна».
13.50 Видеошеърият. Фёдор Тютчев.
14.10 «Танаффус». А. Малинин куйлайди.
14.25 «Рост» студияси. «Кимнинг томони?».
14.55 Янгиликлар.
15.10 Жума кунлари Дисней. «Қолдиқлар». Бадиий фильм. 2-серия.
16.00 «Осойишталик № 9».

*

17.00—18.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.50 «Кузги марафон». Бадиий фильм.
20.20 Театр сафари. «Қувноқ спектаклдаги мунгли мусиқа». Леонид Трушкиннинг янги иши.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.40 Стас Намин (Эс-Эн-Си) маркази таништиради. «Сариқ сув ости кемаси» клуби.
22.10 «К-2» таништиради. «Халқ фраки».
23.10 «Мусиқий коллекция».
23.35 Тунги сеанс. «Таис». Бадиий фильм (Польша).

Шанба, 25. IX

● ЎзТВ I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
6.40 «Соғлом бўлай десангиз...».
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Эстрада тароналари.
7.50 «Сахий эртак». Мультфильм.
8.05 Дунё воқеалари.
8.20 Шифокор маслаҳати.
8.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
8.50 «Соғлом бўлай десангиз...».

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.
9.10 «Қуёш ҳамёнда». Бадиий фильм.
10.20 Ҳинд тили.
10.50 Самбо. Ўзбекистон кубоги мусобақалари.
11.20 «Ёшлик» студияси. «Ўзингни эр билсанг».
12.00 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.30 «Ёшлик» студияси. «Қизлар давраси».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.45 «Тошкентлик лочин». Телефильм.
19.00 «Сиҳат-саломатлик».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 «Ўзбекистон — Ватаним маним». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Рақслар гулдастаси».
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ ҳофизи Ҳасан Ражабий.
22.50 Ўзбекистон мустақиллигининг икки йиллигига. Республика театрлари телевизион фестивали. Мирзо Фатали Охундов. «Фирибгар ва нодонлар». Фарғона вилоят театрининг спектакли.
00.40 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

18.30 «Амир Темур йўлларида». Видеофильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти [рус тилида].
19.50 Ретро услубида концерт.
20.40 «Шаҳрисабз». Телефильм.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Оилавий ҳаётдан лавҳалар». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Моторлар оламида».
8.00 «Марафон-15» кичкинтойларга.
8.30 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
9.55 «Шеърият альбоми».
10.15 «Мулкдор алифбоси».
10.25 «Рус қурол-яроғи».
11.20 Л. Трухина куйлайди.
11.30 «Ҳукумат кишилари».
11.45 Режиссёрлар В. Краснопольский ва В. Усков фильмлари. «Тунги эрмаклар». Бадиий фильм 1 ва 2-сериялар.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Пеппи Узун пайпоқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
14.55 «Тиббиёт Сиз учун».
15.25 «Пул ва сиёсат». Халқаро муносабатлар иқтисодиёт кўзгусида.
15.55 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Халқаро мотопойга.
16.35 «Шостакович табассуми». Ҳужжатли фильм премьераси.
16.55 «Қизил квадрат».
17.35 «Дилхушлик».
17.55 «Қойилмақом еттовлон».
18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ти Джей Хукер». Етти серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 6-фильм.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар.
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Бундан буён ва асрдан асрларга». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 3-фильм, 1-қисм.
21.25 «Резонанс» студияси таништиради.
21.45 «Матбуот-экспресс».
22.00 «Буржлар белгиси остида». Танаффус пайтида [23.00] — Янгиликлар.

«Сно-видение» тунги канали

00.05 Шоу-бизнес янгиликлари.
00.30 «Спорт».
00.40 Шу ойнинг ўнта энг яхши мусиқаси.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.55 «730-формула».
8.25 «Ҳали англанмаган коинот».
8.55 «Рост» студияси. «Гўзал қизлар», «Бизнинг «Аралаш».
9.25 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
10.10 «Изабель». Дам олиш викторинаси.

*

10.55—13.55
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

10.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
11.05 «Америка. Ўтмишга ва келажакка назар».
11.35 «Толеингдан абад истиқлол».
12.20 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
12.40 «Американинг ҳайвонот дунёси». I-кўрсатув.
13.10 «Шарқ дурдоналари».
13.40 «Бу ажиб дунё».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

13.55 Кино музейи. «Ёқимсиз латифа». Бадиий фильм.
15.50 «Намуна нусхаси».
16.00 «Тилла шпора».
16.30 «Бола тилидан».

*

17.00—19.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 «К-2» таништиради. «Америка юлдузлари».
19.30 «Сатирикон» студияси. «Юлдузлар театри».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Спорт кўрсатуви.
21.40 «Экспомарказ» таништиради.
21.45 «Мутлақо махфий».
22.45 «Шахарча». Дам олиш кўрсатуви.
23.10 «Каунтдаун». Оммабоп куйлар янгиликлари.
00.10 Телеэкранда — премьеро. «Хоҳласам, севиб қоламан». Бадиий фильм.

Якшанба, 26. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
8.30 «Мўъжизакор гўзаллик сирлари». Телефильм.
9.00 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм [Ҳиндистон]. 33—34-сериялар.
10.30 Форс тили.
11.00 «Шифобахш ўсимликлар масканни».
11.30 «Ёшлик» студияси. «Фахрийлар — фахримиз».
12.10 «Қўшиқ рақсга уланса». Ҳумайра Ихтиёрова, Абдурашид Исоқов.
12.35 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Санъат ғунчалари».
18.30 «Либослар жилоси».
18.45 «Ойнаи жаҳонда».
19.00 Миллий кураш. Баҳовуддин Нақшбанд хотирасига бағишланган халқаро турнир.
19.30 «Ҳафтанома» [рус тилида].
20.00 «Гуллар юртининг дурдоналари». Телефильм.
20.10 «Гўзалликка интилган умр». Абдулҳақ Абдуллаев.
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 «Мусиқа жавоҳи».
22.10 «Сиз кутган дақиқалар». Ўзбекистон халқ артисти Хайрулла Саъдиев.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00—23.00 «ОМАД» таништиради.

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.15, 22.35, 00.15 —Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Авто-шоу».
8.45 «Технодром».
9.00 «Марказ».
9.30 «Эрта саҳарлаб».
10.00 «Ҳамма уйдалигида».
10.30 «Спортлото».
10.45 «Полигон».
11.15 «Марафон-15».
11.55 «Эпкин ёзувлар ёки Венециядаги ўлим».

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради

12.20 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

13.20 П. И. Чайковский хотирасига. М. Ростропович раҳбарлигидаги АҚШ миллий симфоник оркестрининг концерти. Қизил майдондан олиб кўрсатилади.
14.40 Крипатскоеда эшкак эшиш бўйича марафон.
15.00 Янгиликлар.
15.20 Эфирда — «Мир» телерадиокомпанияси.
16.00 «Саёҳатчилар клуби».
16.50 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.55 «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар». Мультфильмлар премьераси.
17.45 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.25 Мультфильм.
18.45 Янгиликлар [сурдо таржимаси билан].
19.00 «Вячеслав Малежик билан ярим соат».
19.40 «Қурол танлаш». Бадиий фильм премьераси (Франция, 1993 й.). 1 ва 2-серия-лар.
21.55 Эълонлар.
22.00 Янгиликлар.
22.40 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
23.40 Шахмат бўйича жаҳон биринчилигида.
24.00 Янгиликлар.

Тунги эрмаклар

00.20 «Шоу-лотерея».
00.50 «Сканерлар-2». Бадиий фильм [АҚШ].

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 «Хазиналар ярим ороли». Ҳужжатли фильм премьераси. 2-серия.
8.55 «Хайрли тонг!».
9.25 «Сиз яратган боғ».
9.55 «Рост» студияси. «Космос сабоқлари», «Куни узайтирилган гуруҳ».
10.25 «Здоровье».
10.55 Фольклор. «Францияга муҳаббат билан...».
11.25 «Ати-бати...».

*

11.55—16.05
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

11.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
12.05 «Жаҳон ва биз».
12.50 «Безнен мирас» (татар тилида).

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Т. А. Худойбергановга онаси

Қоракиз ХУДОЙБЕРГАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби Бош бошқарма бошлиғининг биринчи ўринбосари Т. А. Худойбергановга онаси

Қоракиз ХУДОЙБЕРГАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

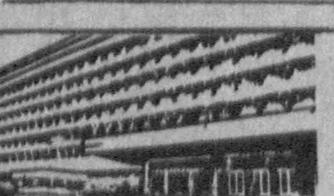

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А—2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.40. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Буюртма Г—836. 17499 нусхада.